

Keski-Suomen vanhusasiavaltuutettu Pauliina Takala:

Vanhuuden arvostus ei tapahdu tyhjiössä

Hyvän elämän toteutuminen vanhuudessa on ihmisarvokysymys. Ihmisarvon kunnioitus ei tarkoita juhlapuheita, korulauseita tai jalustalle nostettua arvostuksen korostamista. Me ihmiset kaipaamme eniten sitä, että olemme tarpeellisia ja hyväksytyjä. Ilman ehtoja, sellaisenaan kuin olemme syntyneet ja myöhemmin vanhentuneet. Arvostuksen kokeminen todentuu ihmisten kohtaamisessa. Ihminen ei ole ihminen ilman toista ihmistä, eikä arvostus tapahdu tyhjiössä. Ihmisarvoinen vanhuus rakentuu monen asian ja toimijan yhteistyönä. Tärkeimpänä on kuitenkin vanhus itse, hänen äänensä ja näkemyksensä.

Arvostuksen pitäisi näkyä myös käytännön toimissa, päättäjien asenteissa ja työntekijöiden kauniissa kohtelussa vanhuksia kohtaan. Huonokuntoisenkaan vanhuksen ei tarvitse olla ajopuu, palvelujärjestelmän tehokkaassa prosessivirrassa. Vanhuksen täytyy saada olla itse kippari, saada äänensä kuulluksi ja määrätä elämänsä suunta. Tähän järjestelmän täytyy antaa mahdollisuus. Systeemin pitää olla vanhusten eikä organisaation palveluksessa.

Senioriliike on lähtenyt reippaalla rintamalla puolustamaan arvokasta vanhuutta. Puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kivelä joukkoineen haluaa nyt toimia. Juhlapuheiden aika on ohi. Nyt tarvitaan joukkovoimaa, jotta saadaan turvattua vanhuksillemme arvoisensa elämänvuodet.

Vanhukset tarvitsevat äänitorven – vanhusasiavaltuutetun – puolustamaan oikeuksiaan

Ikäihmisille on tänä päivänä tarjolla informaatiota ja palveluja. Olemassa olevan pirstaleisen ja monimutkaisen järjestelmän rinnalle on Keski-Suomessa kehitetty ja toteutettu vanhusasiavaltuutettu työtä. Työ on tällä hetkellä järjestöpohjainen, Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama 3-vuotinen pilottityö. Jyväskylän Sotainvalidien Asuntosäätiö on saanut tämän tehtävän harteilleen, ensimmäisenä Suomessa. Vanhusasiavaltuutetun työn tukena on laaja asiantuntijaryhmä. Toiminnan tavoitteena on tuoda ikäihmisten ääntä ja näkökulmaa paremmin esille. Vanhusasiavaltuutettu luo uusia kanavia vanhusten mielipiteiden ja tarpeiden kuulemiseksi sekä edistämään poikkihallinnollista yhteistyötä eri toimialojen ja toimintayksiköiden kesken ikäihmisten asioista päätettäessä. Vanhusasiavaltuutetun tehtävänä on vanhusten edun, oikeuksien ja hyvinvoinnin edistäminen yleisellä yhteiskuntapolitiikan alalla.

Tammikuussa 2008 alkoi varsinainen vanhusasiavaltuutetun työsarka. Tämän reilun vuoden mittaisen kokemuksen perusteella voi todeta, että vanhusasioiden yhtenäiselle tarkastelulle on todella suuri sosiaalinen tilaus. Työtä piisaa enemmän kuin pieni järjestö voi tehdä. Tuhannet vanhukset, omaiset, eläkejärjestöt ja työntekijät tarvitsevat riippumatonta tukea puolustaessaan ikääntyvien oikeuksia. Vanhusasioissa on nyt laajemman kehittämistyön aika. Tarvitsemme lakeja turvaamaan tulevaisuuden vanhusten palvelut ja kaipaamme arvokeskustelua. Tarvitsemme myös sydämen viisautta pitääksemme maamme talouden, tehokkuuden ja heikompien puolustamisen sopusoinnussa.

Vanhusasiavaltuutetun saaminen lyhytaikaisena kokeilunakin on ollut sosiaalipoliittinen edistysaskel vanhustenhuollossa. Pilottikokeilu on kohta ohi ja edessä on leveämpien harteiden eli **valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun** toimiston aika. Tämä vaatii tuekseen lakia vanhusasiavaltuutetun työstä. Jouduttaaksemme asiaa eduskunnassa, me keräämme adressiin nimiä lain aikaansaamiseksi. **Tuethan Sinäkin vanhusten asiaa ja allekirjoitat vetoamuksen ko osoitteessa: www.adressit.com/vanhusasiavaltuutettu**

Meidän on kannettava huolta lähimmäisistä; oltava suuna ja silminä niille, jotka eivät enää itse pysty omaan edunvalvontaansa. Myönteinen asennemuutos vanhuksia kohtaan alkaa hyvin läheltä: meidän jokaisen omasta sydämestä.

Pauliina Takala

Keski-Suomen vanhusasiavaltuutettu

www.vanhusasia.fi